

w sprawie oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk humanistycznych, nauk o rodzinie i nauk teologicznych, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej kierunku filologia angielska prowadzonego w Akademii Łomżyńskiej na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, wydaje ocenę:

pozytywną z okresem obowiązywania skróconym do 2 lat

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany w Akademii Łomżyńskiej nie w pełni umożliwia studentom kierunku filologia angielska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Spośród kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowionych w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., kryteria:

2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się;
 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowania;
 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów
- zostały spełnione częściowo.

Wydanie oceny pozytywnej na okres 2 lat uzasadniają błędy i niezgodności w zakresie wymienionych wyżej kryteriów, które zostały spełnione częściowo:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Treści programowe z zakresu dyscypliny naukowej nauki o kulturze i religii, do której kierunek jest przyporządkowany, nie umożliwiają osiągnięcia wiedzy opowiadającej charakterystyce PRK o kodzie P6S_WG.

Zajęcia, które według programu studiów prowadzone są w dyscyplinie nauki o kulturze i religii, obejmują treści, których opis jest adekwatny do poziomu studiów, ale hospitacje zajęć wykazały, że w rzeczywistości nie odpowiadają one charakterystyce 6 poziomu PRK.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnię nie odniosła się do kwestii rozbieżności między treściami programowymi określonymi w programie studiów a realizowanymi w rzeczywistości, wskazując jedynie, że treści programowe dla zajęć z zakresu dyscypliny nauki o kulturze i religii zostały zmodyfikowane i dostosowane do

charakterystyk 6 poziomu PRK. Zajęciom tym przypisano łącznie 5 ECTS. Przy tym nakładzie pracy jest niemożliwe, aby studenci osiągnęli zaawansowaną wiedzę obejmującą wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną w tej dyscyplinie oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej, a w przypadku studiów o profilu praktycznym – również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem. Ponadto do zajęć o kulturze i religii zostały zaliczone do wyboru *historia Wielkiej Brytanii* i *historia USA*, których treści osadzone są w dyscyplinie naukowej historia i zgodnie z opisem efektów uczenia się ich celem jest jedynie dostarczenie historycznego kontekstu dla zjawisk kulturowych. Także treści programowe zajęć, które można przypisać do dyscypliny nauki o kulturze i religii – do wyboru *kultura brytyjska* i *kultura USA* – w większości nie są osadzone w tej dyscyplinie i obejmują typowo realizowane zagadnienia, dotyczące ustroju państwa, polityki, problemów społecznych, opieki zdrowotnej, systemu edukacji, mediów itp.

2. Niewłaściwy dobór zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

Program studiów nie obejmował zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS, ponieważ do tej grupy zajęć nieprawidłowo zaliczono niemal wszystkie zajęcia prowadzone w formach aktywizujących, z których tylko część prowadzona jest w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej w sposób umożliwiający wykonywanie praktycznych czynności zawodowych. Uczelnia stała przy tym na stanowisku, że zajęciami kształtującymi umiejętności praktyczne są np. lektoria, praktyki, laboratoria, konwersatoria, ćwiczenia, seminaria itp., ponieważ obejmują one kształcenie tych umiejętności, które mogą być wykorzystane w celu realizacji zadań zawodowych, takie jak np. umiejętności językowe, podkreślając znaczenie zajęć w grupie praktycznej nauki języka obcego. Umiejętności językowe nie są jednak praktycznymi umiejętnościami zawodowymi, lecz kompetencjami ogólnymi, tzw. kluczowymi, na których dopiero mogą być budowane umiejętności specjalistyczne, w tym umiejętności powiązane z danym zawodem.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia przedstawiła zmodyfikowany wykaz zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, którym przypisano w zależności od specjalności 96-104 ECTS. Znajdują się w nim zajęcia z grupy praktycznej nauki języka obcego, które, zgodnie z nazwą zajęć, powiązane są działalnością zawodową: *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie gramatyki języka angielskiego (3, 4)*, *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności słuchania i mówienia (3, 4, 5, 6)* *kształcenie kompetencji zawodowych nauczyciela w zakresie sprawności pisanie i czytania* w łącznym wymiarze 22 ECTS. Tego samego formalnego zabiegu dokonano w odniesieniu do pracy tłumacza i pracownika biurowego. Analogicznie postąpiono także w przypadku treści z zakresu nauk o kulturze i religii w wymiarze 4 ECTS. Nie jest jasne na czym polega specyfika czynności zawodowych nauczyciela, tłumacza i pracownika biurowego, związanych np. ze znajomością gramatyki, umiejętnościami słuchania, mówienia, czytania i pisanie. Nie wiadomo, czy przeznaczony w programie tych zajęć czas na wykonywanie tych czynności został poprawnie oszacowany i pozwala na włączenie wszystkich punktów ECTS do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Dla zajęć tych nie określono efektów uczenia się, treści programowych i metod weryfikacji.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Prace dyplomowe nie mają charakteru aplikacyjnego.

Nie w pełni zapewniono praktyczny charakter prac dyplomowych. Według założeń, „praca dyplomowa musi być zgodna z realizowaną ścieżką rozwoju i zakresem praktyki zawodowej. Jednym z celów praktyki zawodowej jest zdobycie umiejętności, wiedzy oraz materiałów niezbędnych do przygotowania pracy dyplomowej,” co odpowiada potrzebom kierunku o profilu praktycznym, a egzamin dyplomowy ma za zadanie weryfikować efekty uczenia się z całego programu studiów. Jednak uszczegółowienie tych zasad dla poszczególnych ścieżek wskazuje na ich niekonsekwentną implementację dla poszczególnych specjalizacji i niespójne rozumienie praktycznego charakteru prac. W przypadku *specjalizacji tłumaczeniowej* praca ma zawierać zwięzłe i ogólne omówienie dziedziny translatoryki związanej z tematem pracy, definicje translatoryki oraz tłumaczenia i jego rodzajów, a następnie opisać narzędzia analityczne – zestaw parametrów, za pomocą których analizowany jest materiał badawczy oraz dostarczyć analizę i interpretację wyników. Opis ten nie wskazuje, aby praca wymagała rozwiązania przez studenta rzeczywistego problemu przekładowego, ani też, by opierała się na materiałach zgromadzonych w toku praktyk. Zarówno przykłady podane w szczegółowych wytycznych do prac dyplomowych na kierunku, jak i same prace dyplomowe koncentrują się na przekładzie literackim i filmowym, który, zgodnie z listą miejsc praktyk dla kierunku, student ma nikłe szanse wykonywać. Podobna sytuacja ma miejsce na *specjalizacji biznesowej*. W przyjętej koncepcji aplikacyjność pracy identyfikowana jest z obecnością w niej części analitycznej i brakiem odtwórczości.

W odpowiedzi na raport zespołu oceniającego Uczelnia poinformowała o zmianach w wytycznych dla prac dyplomowych. Umożliwiają one przygotowanie prac dyplomowych w zakresie problematyki wykraczającej poza zastosowania wiedzy w dyscyplinach naukowych, do których został przyporządkowany kierunek. Nie jest bowiem jasne, na czym polega związek np. skanowania, czyszczenia graficznego obrazu tekstu, analizy OCR, konwersji do formatu tekstowego, przesłania do tłumaczenia z wykorzystaniem CAT lub przedstawienia rozwiązania, np. istniejących anglojęzycznych aplikacji biurowych, które mogą usprawnić pracę w instytucji i przygotowanie instruktażu dla pracowników firmy, z naukami o kulturze i religii, literaturoznawstwem, a przede wszystkim z wiodącą dla kierunku dyscypliną językoznawstwo. Ocena skuteczności podjętych działań naprawczych możliwa też będzie dopiero po upływie co najmniej dwóch lat, gdy powstaną prace dyplomowe przygotowane wg nowych wytycznych.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Niepełne i nieefektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia implikujące nieskuteczność działań naprawczych w odniesieniu do koncepcji kształcenia, programu studiów i jego realizacji.

Na kierunku filologia angielska nie w pełni skutecznie są stosowane przyjęte w Uczelni procedury projektowania, zatwierdzania i zmiany programów studiów oraz procedury ich oceny, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Uczelnia podjęła różne skuteczne działania naprawcze w odniesieniu do większości zaleceń, sformułowanych w raporcie zespołu oceniającego, nie mniej w zakresie zajęć w dyscyplinie nauki o kulturze i religii okazały się one niewłaściwe, a w odniesieniu do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne i procesu dyplomowania budzą istotne powyżej

opisane zastrzeżenia, w tym dotyczące ich jedynie czysto formalnego, a nie merytorycznego charakteru.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej zobowiązuje uczelnię wymienioną w § 1 do realizacji następujących zaleceń:

W odniesieniu do kryterium 2:

1. Zaleca się zapewnienie realizacji treści programowych z dyscypliny nauki o kulturze i religii w sposób odpowiadający charakterystyce 6 poziomu PRK.
2. Zaleca się zapewnienie prawidłowego przypisania zajęć do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne oraz prawidłowego wymiaru punktów ECTS dla tych zajęć.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Zaleca się zapewnienie aplikacyjności prac dyplomowych w dyscyplinie wiodącej lub w dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek.

W odniesieniu do kryterium 10:

1. Zaleca się pełne i efektywne wdrożenie na kierunku zasad uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Pozostałe kryteria zostały spełnione.

§ 3

Zalecenia powinny być zrealizowane w terminie do końca roku akademickiego poprzedzającego rok, w którym przeprowadzone zostanie kolejne postępowanie oceniające, wskazany w § 4.

§ 4

Z uwagi na zaistnienie okoliczności przewidzianych w ust. 3 pkt 2 załącznika nr 3 do Statutu kolejne postępowanie oceniające kierunku filologia angielska na uczelni wymienionej w § 1 nastąpi w roku akademickim 2025/2026.

§ 5

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki o jego złożeniu.

§ 6

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki,
2. Rektor Akademii Łomżyńskiej.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Janusz Uriasz